

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT

**ONDERZOEK IN HET KADER VAN
HET VIERJAARLIJKS BEZOEK
OP BASISCHOOL DE LINDEGAERD**

Plaats : Meerssen
BRIN-nummer : 13KM
Onderzoeksnummer : 119099
Datum schoolbezoek : 12 april 2010
Rapport vastgesteld te Eindhoven op 17 juni 2010

Inhoud

1	Onderzoek 5
2	Bevindingen 7
3	Conclusie 11
	Bijlage 13

1 Onderzoek

Op 12 april 2010 heeft de inspectie Basisschool De Lindegaerd bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij conform de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Daarnaast zijn enkele verplichtingen van de school in het kader van de naleving van wet- en regelgeving gecontroleerd, waaronder de onderwijstijd.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse. Indien tijdens het onderzoek echter blijkt dat er mogelijk sprake is van zwakke of zeer zwakke onderwijskwaliteit, dan zet de inspectie het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek, na overleg met het bevoegd gezag, om in een kwaliteitsonderzoek.

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op Basisschool De Lindegaerd naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

Onderzoeksopzet

Deze rapportage over het onderzoek is gebaseerd op:

- Een beperkte set indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009 van de inspectie. Het toezichtkader is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.
- Analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten en handelingsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directie en de intern begeleider zijn gevoerd;
 - een nagesprek is gehouden met een vertegenwoordiging van het bevoegd gezag, met de directie en met de intern begeleider.

2 Bevindingen

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool De Lindegaard de kwaliteit van het onderwijs voor de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier met name de aspecten opbrengsten en zorg en begeleiding. Het systeem van kwaliteitszorg dient op onderdelen nog verder ontwikkeld te worden.

Toelichting

Opbrengsten

De school brengt haar eindopbrengsten in beeld met behulp van de Eindtoets van Cito. In de afgelopen vier jaren waren deze van significant hoge kwaliteit, dit steeds in vergelijking met scholen met een overeenkomstige populatie leerlingen. De onderdelen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde scoren steeds significant hoog, de onderdelen studievaardigheden en wereldoriëntatie scoren lager maar nog steeds boven het landelijk gemiddelde.

De inspectie beoordeelt de tussenopbrengsten aan de hand van een analyse van de resultaten voor technisch lezen in de groepen 3 en 4, rekenen en wiskunde in de groepen 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6. Op alle onderzochte toetsen kwam naar voren dat deze van voldoende of goede kwaliteit zijn. Op grond daarvan beoordeelt de inspectie de tussenopbrengsten als voldoende.

De leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, waar de indicator 1.4 betrekking op heeft, zijn leerlingen waarvoor een school een eigen leerlijn heeft opgesteld. Het gaat om leerlingen waarvoor het onderwijs dient plaats te vinden op basis van individuele leerlijnen of leertrajecten voor één of meerdere van de vakgebieden rekenen en wiskunde, technisch lezen of begrijpend lezen op een aanbod en leerresultaat lager dan het niveau van groep 8. Bij het beoordelen van deze indicator gaat het om de vraag of de bedoelde groep leerlingen zich ontwikkelt conform het ontwikkelingsperspectief dat voor hen is opgesteld. Een ontwikkelingsperspectief beschrijft het nagestreefde eindniveau van deze leerlingen en de tussendoelen die tot dit eindniveau moeten leiden. De school telt geen leerlingen met een eigen leerlijn of met een 'rugzakje', waarvoor een ontwikkelingsperspectief en daarvan afgeleide tussendoelen opgesteld zouden moeten zijn. De inspectie heeft deze indicator daarom niet beoordeeld.

De school beschikt in groep 8 over een landelijk genormeerd instrument waarmee de school zich kan verantwoorden over de opbrengsten op het gebied van de sociale competenties. Gemiddeld laten de scores een voldoende niveau zien. De scores op enkele onderdelen vragen echter nog om extra aandacht.

Zorg en begeleiding

Bij het periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO) dat in april 2005 werd uitgevoerd, werd vastgesteld alle vier indicatoren die betrekking hadden op zorg en begeleiding van voldoende kwaliteit waren. Bij dit onderzoek is dat positieve beeld opnieuw vastgesteld, met die beperking dat de evaluatie van hulptrajecten nog verbeterd moet worden.

De intern begeleider heeft voor het curatieve deel van de zorg in ruime mate beleid ontwikkeld en vastgelegd, waarin structuren en formats zijn opgenomen. Daarmee heeft het curatieve deel van de zorg goed vorm gekregen. Hij vervult echter nog maar beperkt een rol in het preventieve deel van de zorg. Het is nog niet gebruikelijk dat hij leraren begeleidt in trajecten van pre-teaching, verlengde instructie en huiswerktrajecten. Hij kan dat onder andere doen door ook klassenconsultaties te gaan uitvoeren, waarmee ook de kwaliteit van de zorg geborgd kan worden. Daarnaast dient er in het systeem van zorg ook nog meer aandacht te komen voor trajecten voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen.

De school beschikt over een uitgebreid systeem van instrumenten en procedures om de prestaties en de ontwikkeling van leerlingen te volgen. Er wordt gebruik gemaakt van observaties/peilkaarten, methodegebonden toetsen, toetsen van het leerlingvolgsysteem, de Entreetoets en de Eindtoets. De sociaal-emotionele ontwikkeling wordt bovendien in de groepen 5 tot en met 8 gevolgd met behulp van een landelijk genormeerd instrument.

Door de verschillende afspraken die bij de VCB's (voortgangscontrole-besprekingen) zijn gemaakt op basis van de diverse niveaus van zorg, is voldoende duidelijk welke leerlingen zorg nodig hebben en welke zorg zij krijgen. Deze afspraken zijn goed vastgelegd. Deze signalering gebeurt ook vroegtijdig genoeg. Voor handelingsplannen die in gebruik zijn, wordt in veel gevallen een analyse en diagnose gesteld voor het gedrags- of leerprobleem dat is gesignaleerd. In een aantal gevallen wordt echter nog vooral uitgegaan van signaleringsgegevens. Met de school is van gedachten gewisseld over de noodzaak om de op meerdere terreinen aanwezige PDO-expertise (pedagogisch didactisch onderzoeker) weer breed te gaan inzetten in de school. Nu wordt deze expertise door de PDO'er alleen ingezet in de eigen groep. Voor alle leerlingen waarvoor dat nodig is, zijn handelingsplannen beschikbaar. Deze hulptrajecten worden zowel binnen als buiten de groep uitgevoerd. Buiten de groep gebeurt dat door een remedial teacher. De hulp die wordt gegeven wordt in alle groepen geregistreerd in een logboek/bijhoudblad handelingsplannen. Bij de VCB's wordt een stand van zaken opgemaakt ten aanzien van de vorderingen en ontwikkeling van leerlingen met specifieke zorgbehoeften. Door die aanpak worden individuele handelingsplannen echter niet meer geëvalueerd. Met de school is de noodzaak besproken van het evalueren van handelingsplannen. Met name de procesevaluatie van plannen is door de huidige aanpak op de achtergrond geraakt. Het is echter van groot belang om na zes weken of twee maanden na te gaan of de gekozen aanpak ook wel de juiste is. Deze procesevaluatie krijgt o.a. gestalte door vragen als 'welke activiteiten zijn goed gekozen en welke niet' en 'was de organisatie goed of niet goed gekozen'? Die werkwijze kan nog worden versterkt door bij de evaluatie ook het kind zelf en zijn/haar ouders te betrekken.

Kwaliteitszorg

De school heeft nog een te beperkt en vooral te impliciet zicht op de onderwijsbehoeften van haar leerlingen, doordat ze alleen gegevens heeft verzameld over het aantal leerlingen dat een niet-Limburgse achtergrond heeft. Door het gebrek aan adequate gegevens is de school daardoor ook nog te weinig expliciet in staat geweest om kenmerken van haar leerlingenpopulatie te vertalen naar consequenties die deze zouden kunnen hebben voor de inrichting en vormgeving van haar onderwijs. Met de school is besproken welke andere kenmerken van een populatie leerlingen in beeld gebracht kunnen worden.

De school evalueert in voldoende mate de kwaliteit van haar opbrengsten, doordat ze dat doet voor de M-toetsen van het leerling- en onderwijsvolgsysteem en van haar eindopbrengsten. Van de M-toetsen van het LOVS worden dwarsdoorsnedes en trendanalyses gemaakt, die veelal vergezeld gaan van een conclusie. De school kan de huidige aanpak nog versterken door te investeren in eigen criteria en normen, omdat de inspectienormering die nu wordt gehanteerd alleen ondergrenzen aangeeft. Gelet op de populatie leerlingen kunnen er dan hogere eisen aan met name de tussenopbrengsten gesteld worden.

Het evalueren van leren en onderwijzen beoordeelt de inspectie als onvoldoende, dit vanwege het feit dat de school nog verkeert in een fase van vooral gegevensverzameling op basis van tevredenheidsonderzoeken. Deze gegevens worden nog te weinig geïnterpreteerd en met elkaar in verband gebracht en zijn nog te beperkt om te komen tot afgeronde oordelen over aspecten van de kwaliteit van het onderwijs. De bevindingen van klassenconsultaties die worden uitgevoerd, dienen meer expliciet vertaald te worden naar oordelen over kwaliteit op schoolniveau. De tevredenheidsenquêtes die worden afgenomen bij personeel, ouders en leerlingen kunnen veeleer meer als signaleringsinstrument gezien worden dan als een beoordelingsinstrument, dit vanwege het feit dat de personeelsleden zichzelf beoordelen en ouders en leerlingen op onderdelen een referentiekader missen op basis waarvan zij tot een gefundeerd oordeel kunnen komen. Besproken is om meer klassenconsultaties bij die oordelen te betrekken en ook visitaties, waardoor ook derden bij de oordeelsvorming betrokken worden.

In haar schoolplan heeft de school haar meerjarenbeleid voor een periode van vier jaren vastgelegd. Hetgeen jaarlijks op basis van het format van het bestuur wordt uitgewerkt in een schooljaarplan, sluit echter onvoldoende aan bij de verbeteractiviteiten van de school en is te weinig uitgewerkt om als steun te kunnen dienen voor een goede uitvoering van verbeteractiviteiten. Het bestuur is voornemens om de aanpak op basis van het bestuursformat te wijzigen.

Door de klassenconsultaties die worden uitgevoerd, het bestuurs- en schoolbeleid dat is vastgelegd, door de jaarplanning en diverse roosters en de aanwezige groepsadministratie wordt de kwaliteit van het onderwijs in voldoende mate geborgd.

De school legt in voldoende mate verantwoording af aan de belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. De informatie in de schoolgids biedt inzicht in de kwaliteit van de eindopbrengsten, geeft de uitstroomgegevens weer van leerlingen die naar het voortgezet onderwijs gaan en biedt een terugblik op de belangrijkste ontwikkelingen van het achterliggende schooljaar en geeft een vooruitblik op de verbeteractiviteiten in het komende schooljaar.

Naleving

De inspectie heeft vastgesteld dat wordt voldaan aan de wet- en regelgeving ten aanzien van de onderwijstijd en ten aanzien van de aanwezigheid van de verplichte schooldocumenten. In het kader van programmatisch handhaven heeft de inspectie vastgesteld dat bij de onderwerpen die zijn gecontroleerd de volgende onderdelen ontbreken in de verschillende schooldocumenten: in de schoolgids ontbreekt het adres van de klachtencommissie (een verwijzing naar de website van het bestuur is onvoldoende); in het zorgplan ontbreken de procedures voor onderzoek en de procedure voor plaatsing op het SBO.

De inspectie heeft met het bevoegd gezag afgesproken dat het bevoegd gezag ervoor zorgt dat in de volgende schooldocumenten de ontbrekende passages zijn opgenomen.

3 Conclusie

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Lindegaerd op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Bijlage

Overzicht indicatoren en bevindingen.

Met de scores 1 tot en met 5 wordt tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren op de school zijn gerealiseerd:

- 1 slecht;
- 2 onvoldoende;
- 3 voldoende;
- 4 goed;
- 5 niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten).

Bij wet- en regelgeving is in de waardering tot uitdrukking gebracht of de school wel (ja) of niet (nee) voldoet aan de genoemde wettelijke vereisten.

(De nummering van de indicatoren verwijst naar de nummering van de volledige set indicatoren uit het Toezichtkader po/vo 2009. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, zijn gemarkeerd met een asterisk*.)

Het kwaliteitsprofiel van Basisschool De Lindegaerd

Tabel 4.1 Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.				●	
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			●		
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					●
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.			●		

Tabel 4.2 Kwaliteitsaspect 7a: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.				●

Tabel 4.3 Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			●	
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.			●	
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		●		

Tabel 4.4 Kwaliteitsaspect 9: De school heeft een systeem voor kwaliteitszorg.

	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.		●		
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			●	
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		●		
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		●		
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			●	
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	

Tabel 4.5 Wet- en regelgeving

	ja	nee
N1 Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 13).	●	
N2 Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 16 en 12).	●	
N3 Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WPO, art. 19).	●	
N4 De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WPO, art. 8).	●	